

ACTA
UNIVERSITATIS
WRATISLAVIENSIS
No 890

HISTORIA
LVII

JERZY PIETRZAK

W PRZYGASZONYM
BLASKU
WIKTORII CHOCIMSKIEJ

Sejm w 1623 r.

WROCLAW 1987

WYDAWNICTWO UNIwersytetu WROCLAWSKIEGO

SPIS TREŚCI

Ważniejsze skróty	3
Wstęp	5
Zamęt wewnętrzny i niepewny pokój	7
Pustki w skarbie, kryzys monetarny	7
Konfederacja lwowska	9
Kupy swawolne	13
Kozackie żądania i próby ich pohamowania	14
Ważnie między prawosławnymi a unitami	19
Nastroje antyjezuickie, pretensje szlachty wobec duchowieństwa	21
Trudności w potwierdzeniu pokoju z Turcją	23
Spokój na granicy węgierskiej i siedmiogrodzkiej	26
Groźba wojny z Moskwą	27
Od utraty Rygi do rozejmu w Inflantach	31
Intrygi i spory dworsko-magnackie	35
Przed sejmem	40
Zwołanie sejmu	40
Legacja na sejmiki	42
Sejmikowe i sejmowe nadzieje i obawy	46
Opinie i żądania sejmików	48
Przebieg i ogólny wynik sejmików	61
Niespodziewane przedłużenie rozejmu w Inflantach	62
Sejm „naprawy rządu domowego”	64
Otwarcie sejmu	64
Wota senatorskie	67
O rozdanie wakansów i spisanie egzorbitancji	73
Wokół nominacji królewicza na biskupa warmińskiego	76
Przedłożenie egzorbitancji królowi	80
Upomnienie króla o biskupstwo warmińskie	82
W oczekiwaniu na królewską odpowiedź na egzorbitancję	85
Respons królewski	87
Poselskie obrady nad responsem	91
Poselska replika i drugi respons królewski	93
Sejmowe „namowy” po sporze o egzorbitancję	97
O poprawę monety	97
O zaradzenie niedostatkowi soli	99
Jak zapobiec konfederacjom wojskowym?	100
Kwestia kozacka	103
Próba pogodzenia dyzunitów i unitów	105
Płonne obawy duchownych	109

Jeszcze raz o komisji brzeskiej. O pełnię praw dla szlachty czernihowsko-siewierskiej i inflanckiej	110
W obawie nowej wojny tureckiej	111
O spokój na pograniczu węgierskim i śląskim	112
Rozrachunek z hetmańskich i komisarskich poczynañ w Inflantach. Rozjem czy wojna ze Szwecją?	113
Rozliczenie skarbowe i sąd sejmowy	118
Konkluzja	120
Efekty sejmowych obrad	122
Polityka zagraniczna	122
Sprawy wewnętrzne	123
Ogólny pogląd na sejm w 1623 r.	126
Senatorowie obecni na sejmie w 1623 r.	129
Posłowie na sejm w 1623 r.	131
Wykaz źródeł i opracowań	138
Summary	142
Indeks osób	148